

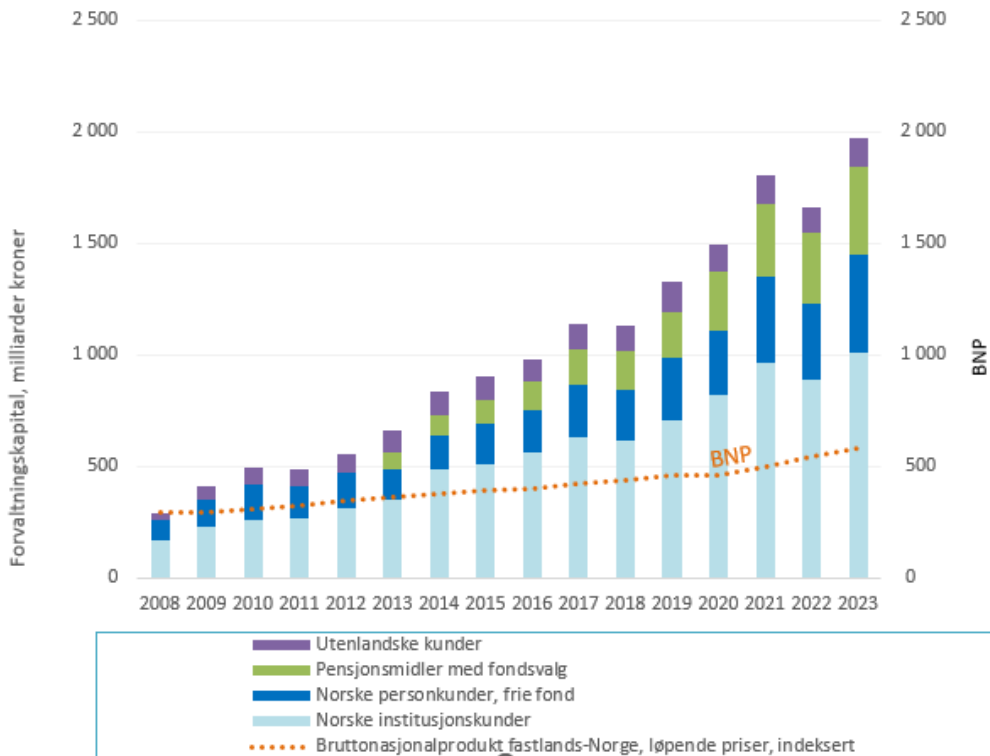
FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Norsk kapitalforvaltning sett fra Finanstilsynet

Fondsdagen, Verdipapirfondenes forening, 14. mars 2024

Finanstilsynsdirektør Per Mathis Kongsrud

Rask vekst i forvaltningskapitalen i fond

Kilde: VFF, Statistisk sentralbyrå, Finanstilsynet

Krav til risikostyring og verdsettelse

- Daglig innløsningsrett vanlig – krever likvid portefølje
- Likviditetsstresstesting er et viktig verktøy – tilsyn i 2023 avdekket store svakheter
- Rutiner for løpende verdsettelse, også av investeringer med lav omsetning
- I en krise må suspensjon av innløsningsrett eller avvikling vurderes for å sikre likebehandling av andelseiere

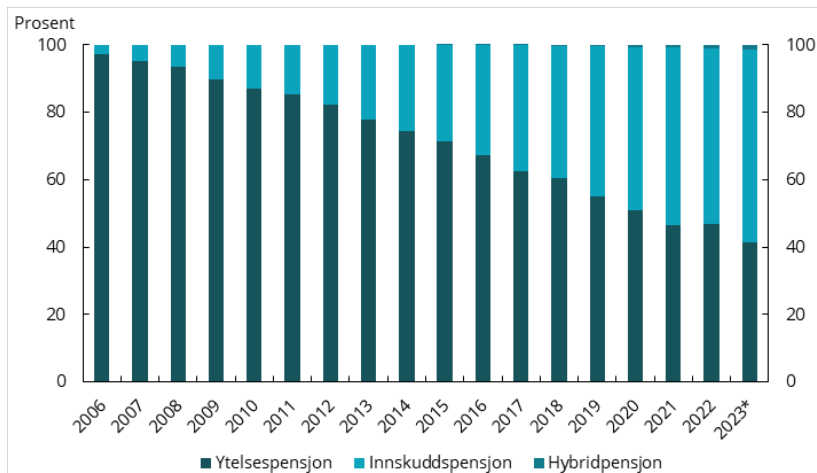
Kriser i det finansielle systemet kan komme brått

- Økte geopolitiske spenninger
- Høy gjeld i mange husholdninger, foretak og land
- Høye eiendomspriser
- Cyberrisiko

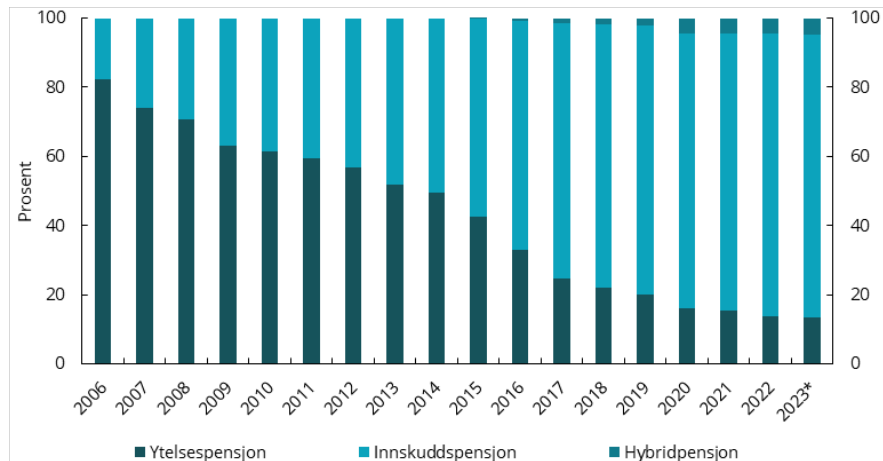

Fra pensjonsforsikring til pensjonssparing

Forsikringsforpliktelse i privat kollektiv pensjon.
Livsforsikringsforetak

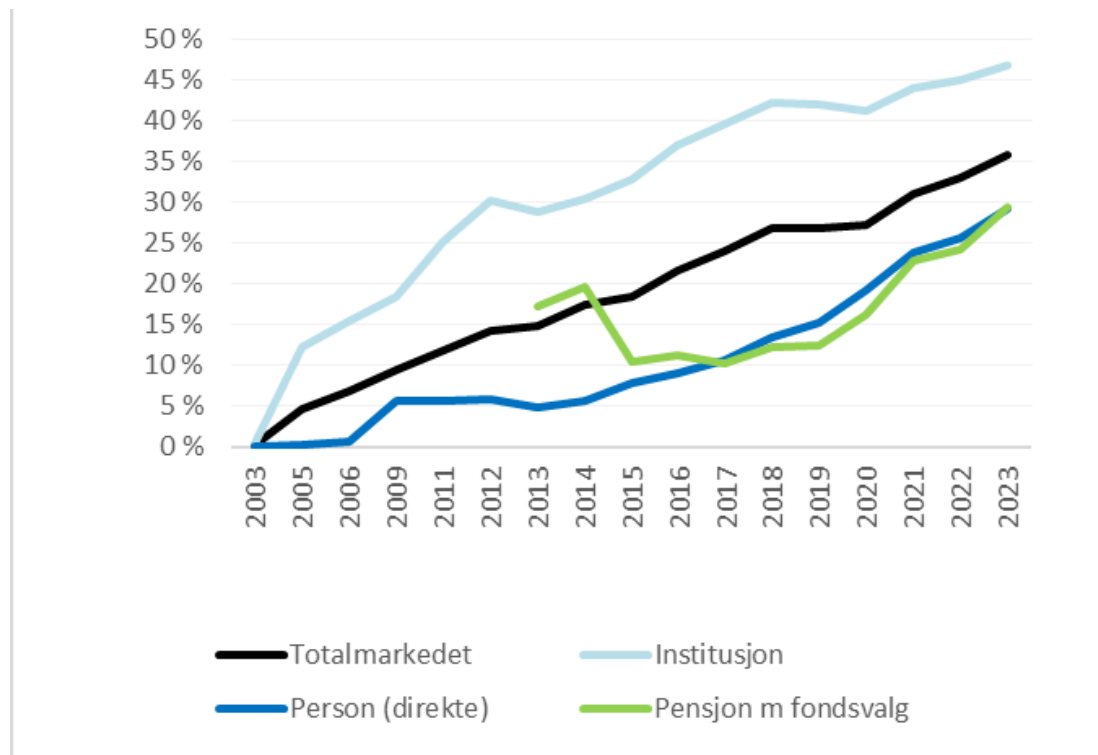
Forfalt bruttopremie i privat kollektiv pensjon.
Livsforsikringsforetak

Kilde: Finans Norge

*Tall per 30. september 2023

Bruk av indeksfond. Forvaltningskapital i aksjefond

Kilde: VFF

Returprovisjon og rabattavtaler

- Innskjerping av distributørenes adgang til å motta returprovisjon – to-pris modellen har gitt lavere priser, men ikke lenger lik pris
- Vanskeligere for kundene å orientere seg
- Forvalterne må legge til rette for distributørers flytting av kunder til nettoandelsklasse
- Finanstilsynet har foreslått forbud mot returprovisjon – til behandling hos Finansdepartementet
- Avvikling av rundskriv om rabattavtaler – differensiering på pris må gjøres gjennom andelsklasser

Finanstilsynets prisundersøkelse

- **Bakgrunn**
Bidra til et velfungerende fondsmarked og godt forbrukervern gjennom økt transparens
- **Observasjoner**
Store prisforskjeller mellom fondstilbyderne for ett og samme fond
- Mange kunder er ikke klar over nye prismodeller og prisforskjellene
- Stor økonomisk betydning for kundene over tid
- Ny prisundersøkelse andre halvår 2024

Store prisforskjeller

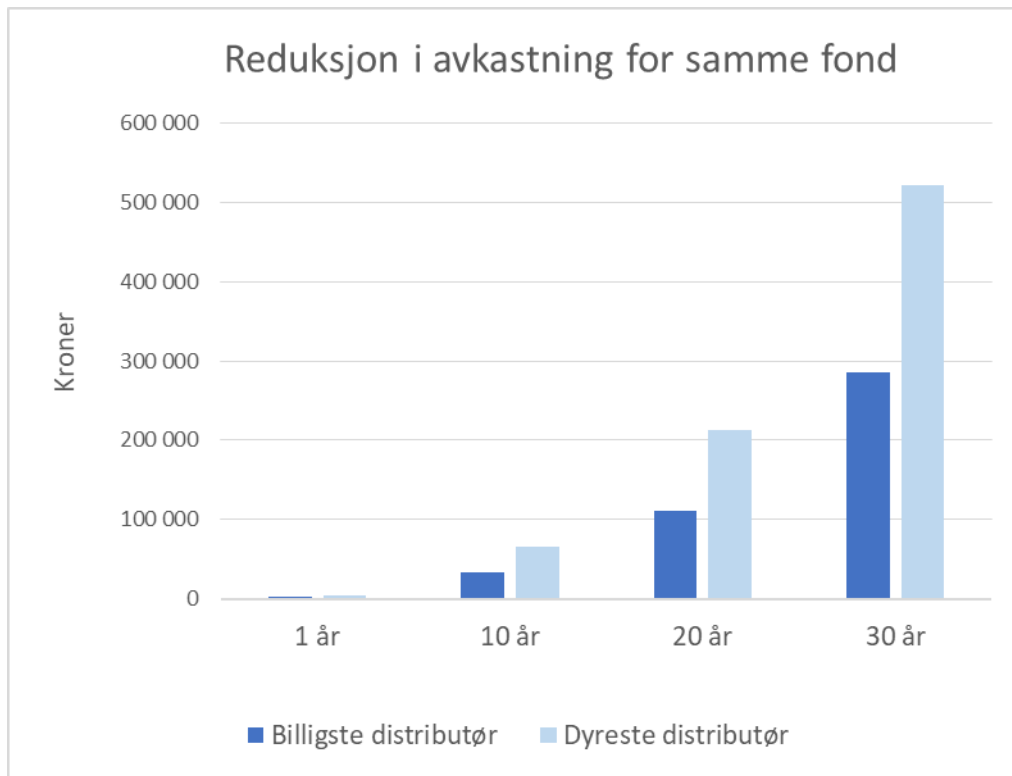
Så mye høyere pris enn billigste distributør

Distributør	Prisforskjell	Antall observasjoner
Foretak1	0 %	36
Foretak2	2 %	38
Foretak3	2 %	46
Foretak4	4 %	41
Foretak5	6 %	56
Foretak6	16 %	45
Foretak7	18 %	37
Foretak8	29 %	47
Foretak9	36 %	45
Foretak10	37 %	26
Foretak11	47 %	19
Foretak12	54 %	34
Foretak13	90 %	21

Tabellen viser kun distributører med bredt fondsutvalg.

Kilde: Finanstilsynet

Stor økonomisk betydning for kunden

Illustrasjonen viser reduksjonen i avkastning som følge av ulik pris på fondet. I eksempelet er Verdipapirfondet Odin Global benyttet.

Forutsetninger

Innskudd på 200 000 kroner ved start. Antar 6 prosent årlig avkastning i fondet før fratrukk for pris. Plattformgebyr trukket fra investert kapital.

Kilde: Finanstilsynet

Nytt rundskriv om formidling av prisopplysninger (1/2024)

- **Bakgrunn**
 - Krav til balansert, klar og ikke villedende informasjon
 - Lav pris-transparens hos flere
 - Nye prismodeller krever bedre prisopplysninger

- **Rundskrivet utdyper tilsynspraksis**
 - Totalprisen må tydelig fremgå
 - Skal ikke være nødvendig å "scrolle" gjennom store mengder informasjon
 - Kunden skal ikke måtte velge «kjøps-knapp» før pris vises
 - Forvalter må anstrenge seg for at periodisk rapportering av påløpte kostnader blir lest

Bærekraft

- En global utfordring
- Enighet om ambisiøse og krevende klimamål
- Taktskifte: Omfattende regulering implementert og under arbeid
- Avgjørende at innsatsen leverer – alle må bidra!
- Finansnæringen har en viktig rolle
 - Kanalisere kapital med riktig prising av risiko
 - Ivareta forbruker- og investorinteresser (grønnvasking)

Illustrasjon: Colourbox

Bærekraft

- Delegert kommisjonsforordning til offentliggjøringsforordningen trådte i kraft 11. desember 2023
- Finanstilsynet forventer oppdaterte prospekter og nettsider
- Finanstilsynet vil særlig følge opp eventuell grønnvasking
 - Påstander er forpliktende, må kunne underbygges, samt vise måloppnåelse
 - Markedsføringen kan ikke være i strid med opplysninger framlagt etter offentliggjøringsforordningen
- Tematilsyn utvalgte foretak i 2024

Illustrasjon: Colourbox

Oppsummering

- Kapitalforvaltning og verdipapirfond får stadig større betydning for husholdningene
- Kriser må forebygges – stresstesting, likviditetsstyring og verdsettelse
- Prislappen skal henge og dingle foran produktet
- Uinformerte valg kan få store økonomiske konsekvenser for andelseierne over tid – god rådgiving og transparens er viktig
- Bærekraft – tematilsyn i 2024

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Jobbe i Finanstilsynet?

finansstilsynet.no/jobb-hos-oss